

เกตุขพรรณ คำพุ่ม: การนำเข้าแรงงานลาวในจังหวัดสงขลา: กระบวนการ ปัญหาและผลที่เกิดขึ้น.
(IMPORTED LAOTIAN WORKERS IN SONGKHLA PROVINCE: PROCESS, PROBLEMS AND
CONSEQUENCES) อ.ที่ปรึกษา: ศ.ดร.สุภาวศ์ จันทวานิช, อ.ที่ปรึกษาร่วม: สมาน เหล่าดำรงชัย,
256 หน้า.

การศึกษาเรื่อง การนำเข้าแรงงานลาวในจังหวัดสงขลา: กระบวนการ ปัญหาและผลที่เกิดขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
กระบวนการบริหารจัดการการนำเข้าแรงงานลาว ทั้งในส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติของหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง
พร้อมปัญหาและอุปสรรคทั้งในเชิงนโยบายและในระดับหน่วยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนำเข้าแรงงานลาว และผลที่เกิดขึ้นกับ
แรงงานลาวและเจ้าของสถานประกอบการ อันก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็น
การศึกษาโดยวิธีวิทยาการวิจัยในเชิงคุณภาพ อันเป็นการศึกษาด้วยแหล่งข้อมูลทั้งการศึกษาวิจัยเอกสารและการศึกษาวิจัย
ภาคสนาม อภิปรายผลตามกรอบแนวคิดด้านตลาดแรงงานและการย้ายถิ่น และกระบวนการจ้างแรงงานระหว่างรัฐ พร้อมนำเสนอ
การอภิปรายเชิงพรรณนาตามวัตถุประสงค์ในการศึกษา ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

ตลาดแรงงานจังหวัดสงขลาในช่วง ปี 2545-2547 เกิดภาวะการขาดแคลนแรงงาน เนื่องจากการพัฒนาและขยายตัว
ของอุตสาหกรรมเกษตรมากในภาคใต้ ทำให้มีความต้องการจ้างงานในหมวดอาชีพงานพื้นฐานอย่างมากขณะที่ตลาดแรงงาน
ลาวมีระดับการจ้างงานต่ำ เกิดภาวะการว่างงาน จากภาวะเศรษฐกิจของลาวที่ตกต่ำ ประกอบกับความต้องการใช้แรงงานลาวใน
กลุ่มแรงงานไร้ฝีมือของตลาดแรงงานไทยเพิ่มมากขึ้น นำมาสู่ความร่วมมือด้านการจ้างงานระหว่างรัฐ ซึ่งสามารถดำเนินการ
ส่งออกและนำเข้าแรงงานในปี 2549

การกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศร่วมกัน ได้มีบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือด้านการจ้าง
แรงงานระหว่างรัฐ เน้นการคุ้มครองสิทธิแรงงานที่ได้มีการนำเข้าและส่งออกแรงงานระหว่างกัน นอกจากนี้ยังมียุทธศาสตร์การ
จัดระบบการจ้างแรงงานต่างด้าวของประเทศไทย เพื่อการนำเข้าแรงงานและอนุญาตให้ทำงานตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติ
การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 พร้อมทั้งได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงานไทย

ผลที่เกิดขึ้นกับแรงงานลาวนั้น ได้รับการปฐมนิเทศก่อนเดินทางเข้ามาทำงานในเรื่อง ลักษณะงาน เวลาทำงานและ
เมื่อเดินทางมาถึงที่ทำงานแล้วได้รับการอบรม เรื่อง วิธีการทำงาน กฎระเบียบในการทำงาน และการใช้อุปกรณ์ป้องกันภัย แรงงาน
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีรายได้เพียงพอส่งเงินกลับบ้าน เข้าถึงบริการสาธารณสุขและโอกาสของการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในส่วน
ปัญหาและอุปสรรคต่อแรงงานลาวได้พบว่า อัตราค่าใช้จ่ายบริการจัดหางานสูงมาก มีความล่าช้าในการขออนุญาตเข้ามาทำงาน มี
อุปสรรคทางภาษาการสื่อสาร มีความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมีและเครื่องจักร ผลที่เกิดขึ้นต่อสถานประกอบการได้แก่ การช่วยลด
ต้นทุนในการผลิตและเพิ่มโอกาสในการแข่งขันทางธุรกิจ การมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ปัญหาและอุปสรรคต่อสถาน
ประกอบการเกี่ยวกับ ความล่าช้าในการดำเนินการขออนุญาตนำเข้าแรงงาน แรงงานลาวขาดทักษะการทำงานโรงงาน ความเสี่ยงในต้นทุน
เกี่ยวกับค่าบริการจัดหางาน ปัญหาด้านสุขภาพของแรงงาน ปัญหาความล่าช้าในการเบิกสิทธิประกันสังคม ปัญหาการส่งแรงงาน
เข้ามาทดแทนแรงงานที่ลาออกก่อนกำหนด ปัญหาและอุปสรรคต่อบริหารจัดการแรงงาน การหาคนงานยากขึ้น ความล่าช้าใน
ขั้นตอนการนำเข้าแรงงาน การมีนายหน้าจัดหาแรงงานมากเกินไป แรงงานหลบหนีทำงานก่อนครบสัญญา ปัญหาและอุปสรรคของ
หน่วยงานปฏิบัติงานในพื้นที่ได้แก่ การขาดการประสานการทำงานร่วมกันทั้งในเชิงนโยบายและในปฏิบัติการ อุปสรรคของระเบียบ
ขั้นตอนการอนุมัติและพิจารณาในกระบวนการนำเข้าแรงงาน ปัญหาการตรวจสอบสิทธิการประกันสังคม ปัญหาด้านการ
สาธารณสุขในการติดตามผลการรักษาพยาบาล ข้อจำกัดด้านกำลังเจ้าหน้าที่และขนาดของสถานพยาบาลต่อการบริการด้าน
สาธารณสุข ปัญหาขาดความชัดเจนในการพิจารณาการขอโควตาการจ้างงานและ ปัญหาขาดให้ข้อมูลเกี่ยวกับอุปทาน (supplies)
แก่นายจ้างไทย

KEY WORD: MIGRATION/ LABOUR/ LAO PDR./ MOU/

KEDCHAPAN KAMPUT: IMPORTED LAOTIAN WORKERS IN SONGKHLA PROVINCE:

PROCESS, PROBLEMS AND CONSEQUENCES. THESIS ADVISOR: SUPANG

CHANTAVANICH, PROF, THESIS CO-ADVISOR: SAMARN LAODUMRONGCHAI, 256 pp.

The research on Imported Laotian Workers in Songkhla Province: Process, Problems and Consequences aims to study the administration and management processes of Laotian workers importation. The study includes criteria and practices of concerned authorities and agencies dealing with Laotian workers. It also looks at problems and difficulties prevailed at both policy and implementation levels. The impacts on Laotian workers and employers as well as the consequences on socio-economic changes were also studied. The research has been conducted by qualitative methods involving documentary research, field research and theoretical discussion on labour market and migration and international labour employment processes. The study is presented in a descriptive manner which could be summarized as follows:

During the year 2002-2004, Songkhla province had faced a labour shortage problem due to a rapid expansion of the agricultural industries. As a result, the demand for the unskilled labour has risen sharply. At the same time, an economic downturn in Laos has put the country into a low rate of employment. This situation has led to the international cooperation for exporting and importing labour between two countries in the year 2006. The policy and the plan of action were formulated by both countries under the Memorandum of Understanding on the cooperation in the Employment of workers which emphasized the protection of the rights of migrant workers. The MoU was also a setting standard to control and protect labour import and export between Laos and Thailand. It was formulated according to the foreign labour management strategies of Thailand and in accordance with the permission to work and being protected under Article 8 of the Employment.

It was found that the importation of Laotian to work normally and in Thailand of Aliens Act 1978 legally has enabled them to be prepared for a job by an orientation which was organized by the recruitment agencies in Laos to inform on the nature of work and work hours. In Thailand, they were trained on work skills, regulations in the workplace and the use of safety instruments. Labour migration provides them with a sufficient income to send home and also gain an access to health care system. As far as the problems and difficulties concerned Laotian workers, it includes the high cost of the recruitment service fee and communication problem. Moreover, some jobs posed extensive risks from chemical and factory machine. The labour importation causes a positive gain to the employers since it reduces the production cost and therefore increases the competitiveness. However, employers still face problems of the delay in the labour importation process and labour has no sufficient skill to work in a factory. Besides, the employers also face a high risk in the capital investment seen in terms of the high cost in the employment recruitment. For the recruitment agencies, problems are the difficulty in recruiting labour, the delay in the importation processes competition among the recruiting agencies and run-away workers. Problems of the management agencies are that there is no coordination in the implementation among the authorities in the area, lacking of clear regulations and guiding principles for the consideration of workers' welfare, monitoring of workers' health care service and limited number of health personels and hospitals, lack of clear regulations for employment quota and lack of information on Lao labour supplies for Thai employers.